

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์ในการส่งเสริมให้มีการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ศึกษาความรู้ความทึดเห็น และการปฏิบัติในการแยกประเภทมูลฝอยเพื่อจำหน่ายของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ ในการเข้าไปรับซื้อขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่

การศึกษาใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการออกแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์โดยตรง โดยเก็บตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ทั้ง 4 แขวง ได้แก่ แขวงนครพิงค์ แขวงกาวิละ แขวงเมืองราย และแขวงศรีวิชัย รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง และหัวหน้าแขวงผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอยทั้ง 4 แขวง

ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-60 ปี โดยเฉลี่ยมีอายุ 42.7 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มากกว่า 10 ปี ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นแบบบ้านเดี่ยวและมีบริเวณบ้าน มีสมาชิกในครัวเรือนประมาณ 3 - 6 คน โดยมีจำนวนสมาชิกโดยเฉลี่ย 4.38 คนต่อครัวเรือน

พฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีการนำขยะมูลฝอยออกทิ้งทุกวัน โดยไม่ได้ทำการคัดแยกขยะมูลฝอย กล่าวคือทิ้งรวมในถังเดียวกัน (ร้อยละ 72.3) สัดส่วนขยะมูลฝอยที่ทิ้งมากที่สุดได้แก่ เศษพืชผัก เศษอาหาร รองลงมาคือ กระดาษ , หนังสือเก่า และ ขวดพลาสติก , ถุงใส่อาหาร ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจตรงกันว่า การคัดแยกขยะมูลฝอย คือ การคัดแยกขยะมูลฝอยออกเป็นประเภทต่างๆ แล้วนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ เพราะจะทำให้มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องจัดเก็บลดลง และให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะมูลฝอยขายต่อในระดับปานกลางจนถึงมาก หากมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่รับซื้อขยะ(ของเก่า) ที่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่

ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอยในประเด็นต่างๆ รวมทั้งสิ้น 8 ประเด็น พบว่ามีอยู่ 2 ประเด็นที่ควรต้องเร่งส่งเสริมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกับผลการวิจัยที่เผยแพร่ไปสู่สาธารณชน คือ 1. ประชาชนไม่ทราบว่า โดยทั่วไปในกองขยะ 100 ส่วนมีขยะมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ถึงประมาณร้อยละ 30 และ 2. ประชาชนยังเข้าใจว่าอัตราการทิ้งขยะมูลฝอยของคนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยเฉลี่ยคือ 0.5 กิโลกรัม/คน/วัน ซึ่งน้อยกว่าอัตราที่ได้จากการวิจัยคือ 1.0 กิโลกรัม/คน/วัน

สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 95% ได้แก่ (1) อายุ (2) อาชีพ (3) ระดับการศึกษา (4) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และ (5) ลักษณะที่พักอาศัย

The objectives of this study were:

- 1) To study the wasting behavior of people in Chiangmai municipality.
- 2) To study knowledges, attitudes and practices concerning waste sorting of the population.
- 3) To study factors that influence the waste sorting behavior.
- 4) To study the conclusion and suggestions of officialdom in Chiangmai municipality concerning waste management.

The study used primary data from questionnaires to interview a sample group of 400 people and 4 departments in Chiangmai municipality. The study analyzed percentage, frequency and standard deviation of the equation correlation function by using the SPSS for windows program.

The result of this study revealed that most of the sample group were female aged between 41-60 years old and had been living in Chiangmai municipality for more than 10 years. Residences belonging to most people questioned were single houses and had some land. The members in family averaged between 3-6 people.

The waste disposal method of the population showed that the population disposed rubbish everyday without first sorting. Most of the waste products were foods, paper and plastics in descending order.

Most of the population had the same attitude that waste sorting was classifying the waste products into recyclables or reusables because it reduced waste management. The population are willing to participate in waste sorting, if an established institution for buying back the reusables products.

There were eight questions about people's knowledge concerning waste management asked. It was found that two out of the eight questions were answered incorrectly. Some of the responses were; 1) did not know that of all 30 percent could be recycled or reused. 2) did not know that the wastage rate of people in Chiangmai municipality was 1.0 kilogram a day per person.

However, the study showed that, there were five factors which influenced the waste sorting behavior of the population. These factors were; (1) the age involved (2) occupation (3) salary (4) numbers of people in the family unit (5) the type of residence.